

LÍFEYRISVIT

Hvað veist þú um lífeyrismál?

Fræðsla um lífeyrismál

Hvert er hlutverk lífeyrissjóða?

Hvar fæ ég upplýsingar um réttindi?

Hvernig er málum háttað á Íslandi?

Hvernig get ég undirbúið mig?

Hvaðan kemur framfærslan eftir starfslok?

Hvernig virkar kerfið?

Á Íslandi starfar 21 lífeyrissjóður

Landssamtök lífeyrissjóða

Gæta hagsmuna sjóðfélaga

Eru málsvari lífeyrissjóða

Sinna útgáfu og fræðslumálum lífeyrissjóða

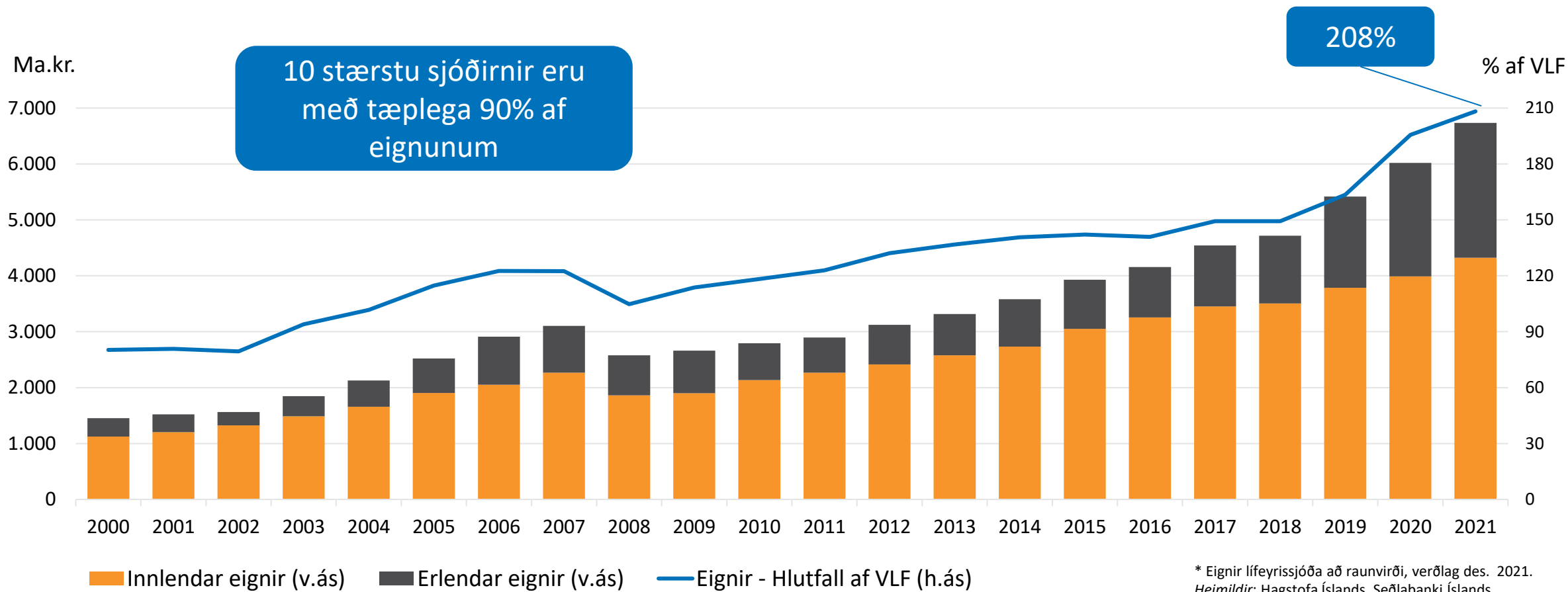
Stuðla að þróun og hagræðingu í starfi aðildarsjóðanna

Fylgjast með þróun lífeyrismála erlendis og taka þátt í alþjóðlegu samstarfi samtaka lífeyrissjóða

Hlutverk lífeyrissjóða

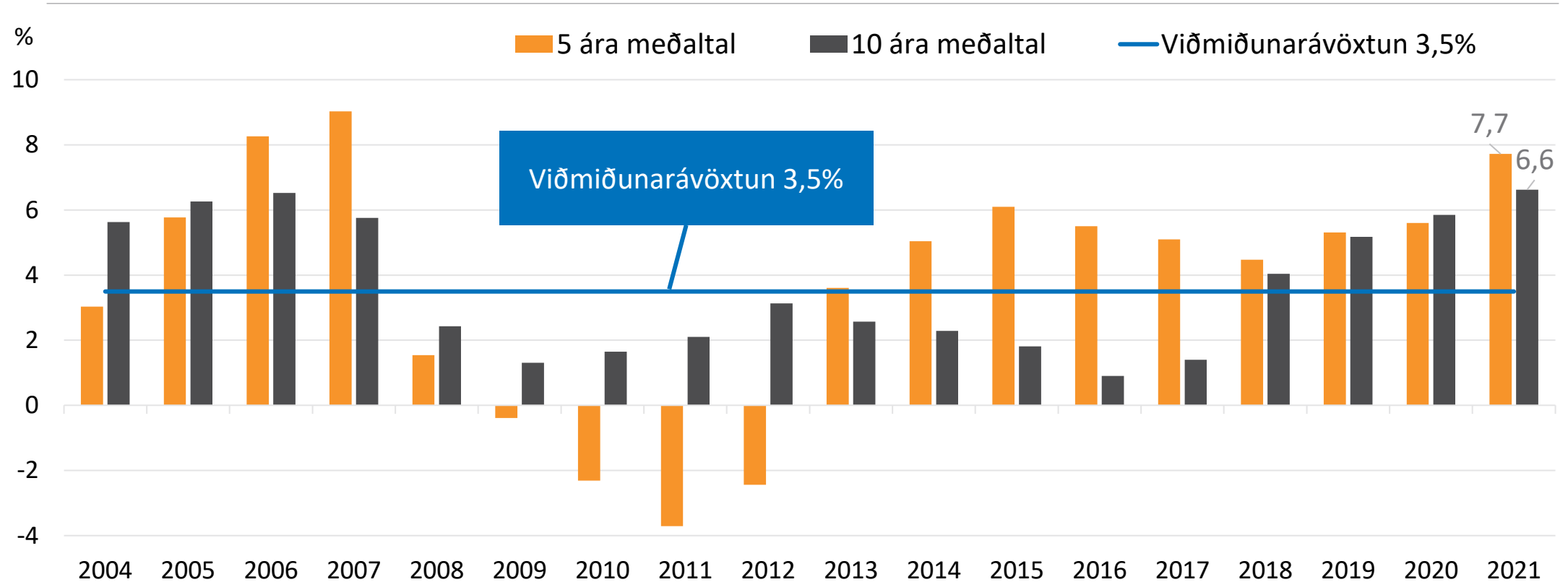

Eignir lífeyrissjóða fara vaxandi

Raunávöxtun til 5 og 10 ára

Heimild: Seðlabanki Íslands

Hvernig er kerfið fjármagnað?

Gegnumstreymi

- Lífeyrisgreiðslur fjármagnaðar með sköttum hvers árs
- Viðkvæmt fyrir breytingum í aldurssamsetningu þjóðar Dæmi: Frakkland, Þýskaland og Grikkland

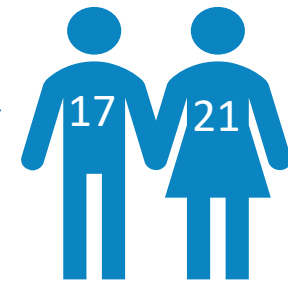
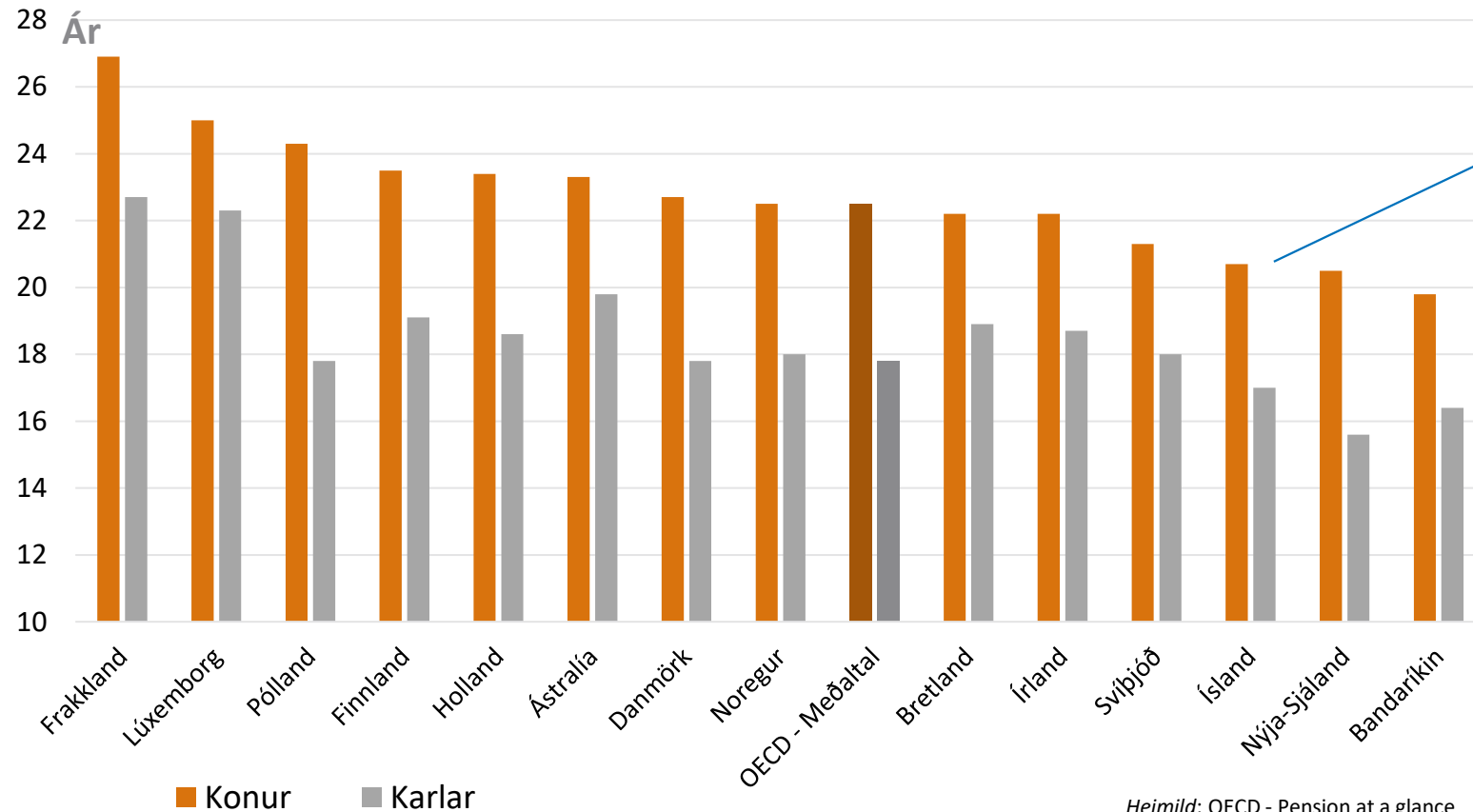
Sjóðsöfnun

- Lífeyrisgreiðslur fjármagnaðar með sparnaði fólks yfir ævina í formi iðgjalda sem greidd eru til lífeyrissjóða
- Óháð breytingum á aldurssamsetningu
- Dæmi: Holland, Danmörk og Ísland

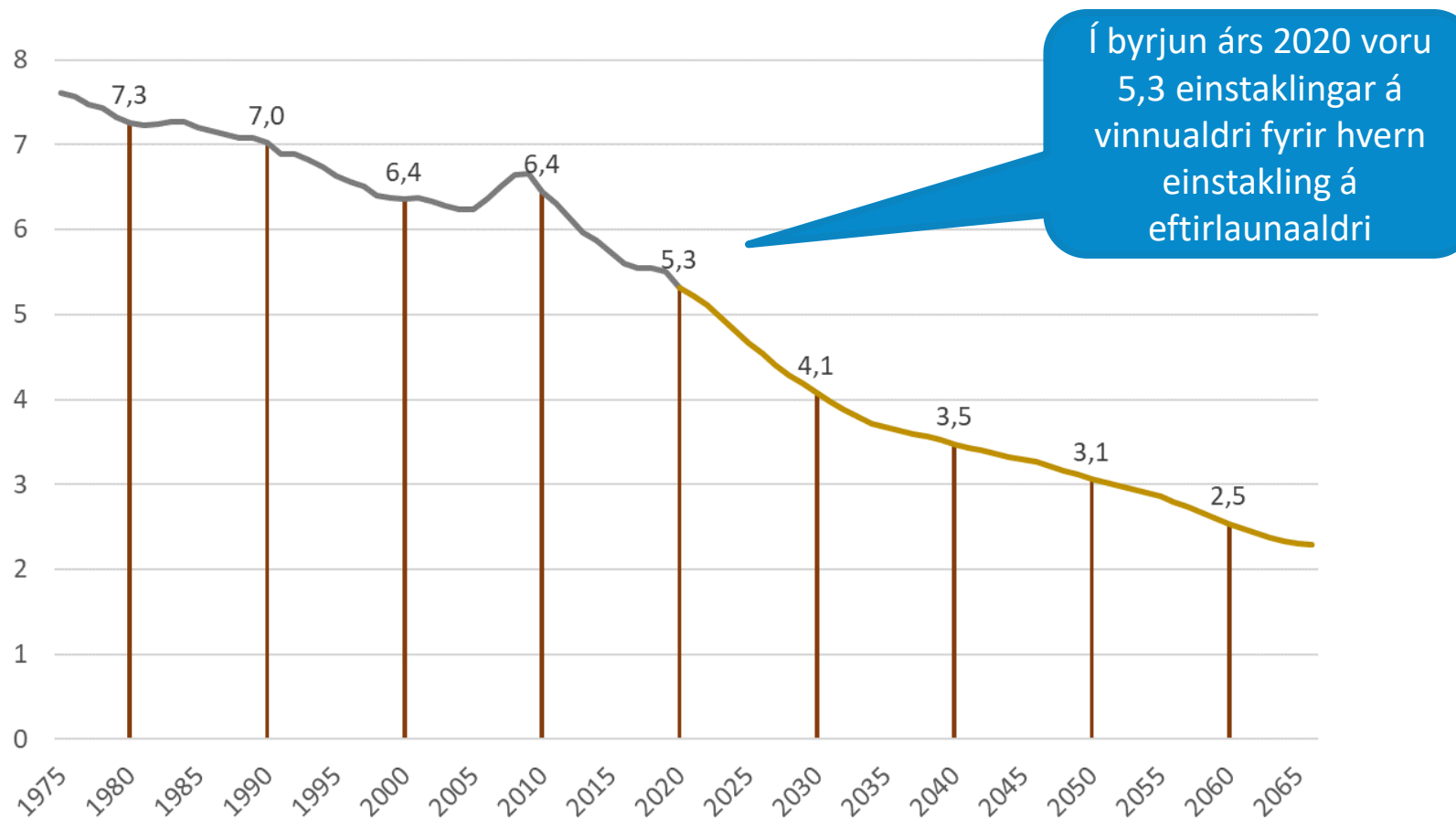
Fjöldi ára á eftirlaunum

Samanburður við önnur lönd

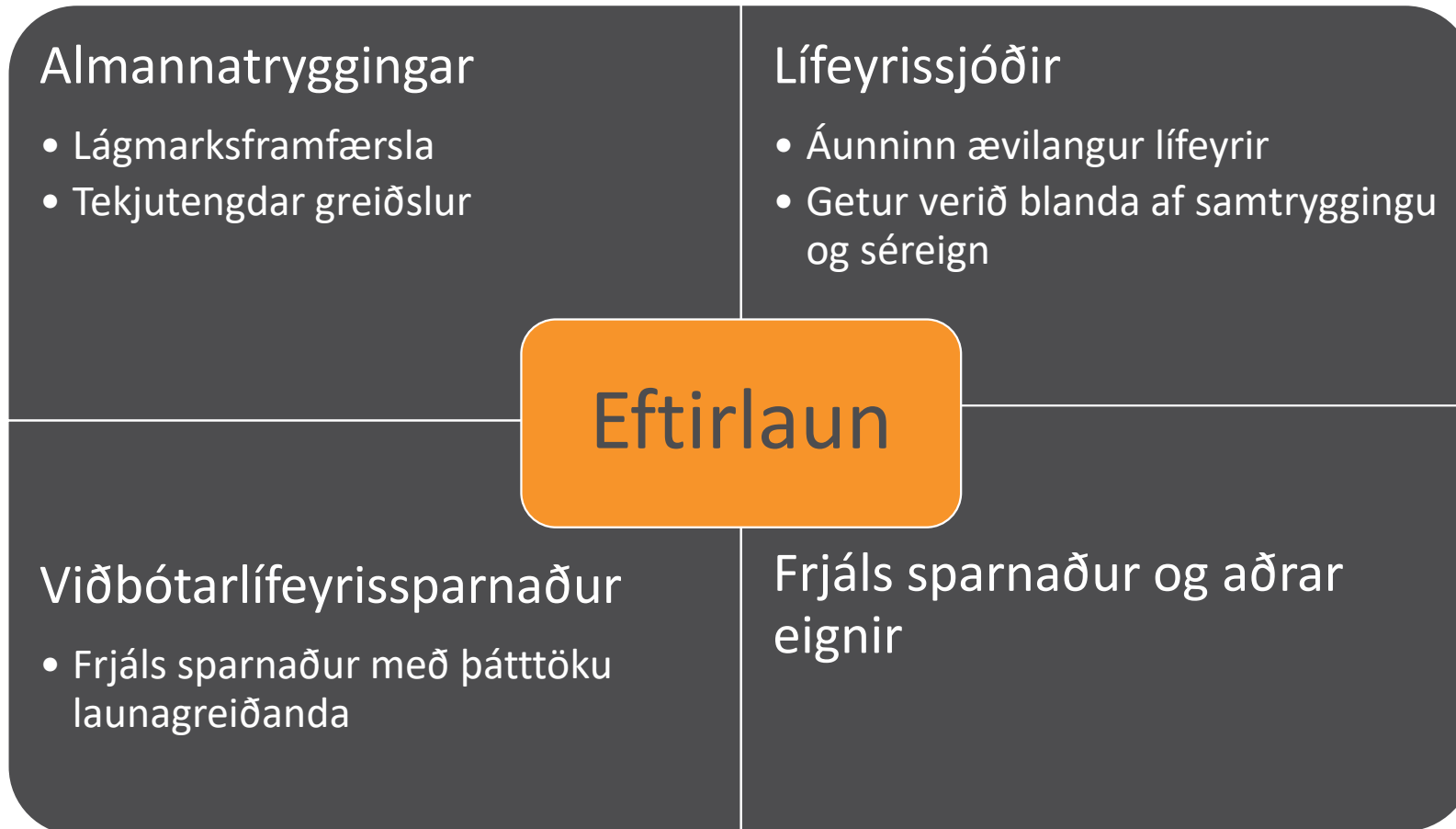
Heimild: OECD - Pension at a glance

Fjöldi einstaklinga á vinnualdri 16-66 ára fyrir hvern einstakling á eftirlaunaaldri 67+ ára

Hvaðan koma eftirlaunin?

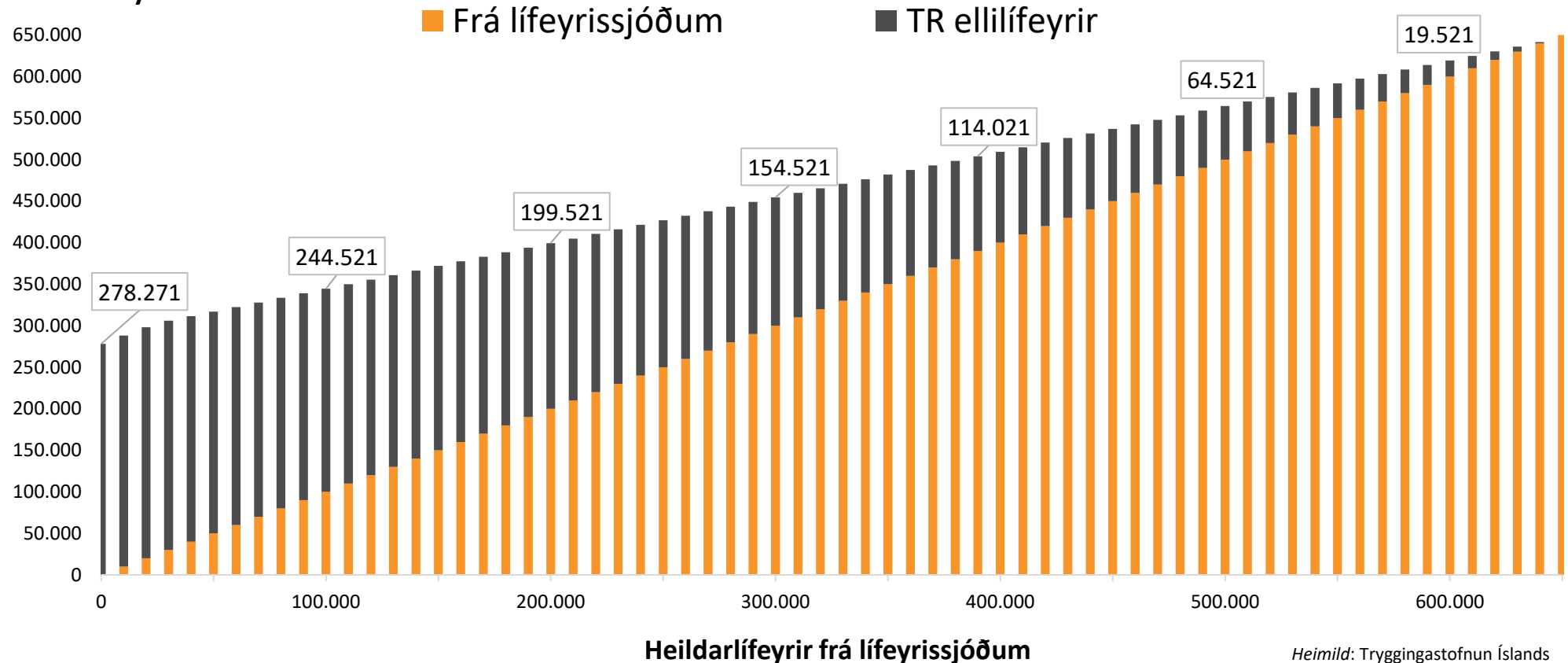

Samspil ellilífeyri frá TR og lífeyrissjóðum

-einstaklingur sem er ekki með heimilisuppbót

Heildarlífeyrir

Samtrygging hjá lífeyrissjóðum

Aldur

- Ævilangur lífeyrir

Örorka

- Lífeyrir framreikningur miðað við væntar framtíðargreiðslur
- Barnalífeyrir

Andlát

- Makalífeyrir
- Barnalífeyrir

Hvað hefur áhrif á réttindi okkar í lífeyrissjóðum?

Iðgjöld

- Upphæð
- Fjöldi mánaða með iðgjaldagreiðslum
- Upphaf iðgjaldagreiðslu

Aldur við upphaf lífeyristöku

- Snemmtaka - lengri tími - greiðslur verða lægri
- Frestun - skemmri tími - greiðslur verða hærri

Tryggingafræði

- Lífslíkur við eftirlaunaaldur
- Örorkutíðni

Ávöxtun

- Ávöxtun sjóðanna
- Langtímaávöxtun mikilvægari en einstök ár

Örorkulífeyrir hjá lífeyrissjóðum

Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri

- Ef starfsgeta skerðist vegna sjúkdóma eða slyss um að minnsta kosti 50% og tekjur skerðast að sama skapi
- Greitt iðgjald í a.m.k. tvö ár

Fjárhæð örorkulífeyris miðast við þegar áunnin réttindi

Einnig er reiknað hvaða réttindi sjóðfélagi hefði áunnið sér með áframhaldandi greiðslum til 65 ára aldurs sem kallast framreikningur og er háður ákveðnum skilyrðum

- Greitt til lífeyrissjóðs þrjú ár á undanfarandi fjórum árum
- Greitt sex mánuði af síðustu tólf

Makalífeyrir

Lágmark 50% af elli- eða
örorkulífeyri

Að lágmarki í tvö ár

Barn yngra en 18 ára

Maki 50% öryrki

Barnalífeyrir

Greiðist vegna andláts eða örorku sjóðfélaga

Greitt vegna barna yngri en 18 ára og hjá sumum lífeyrissjóðum greitt lengur

Skilgreind lágmarksfjárhæð í lögum

Samvinna lífeyrissjóða

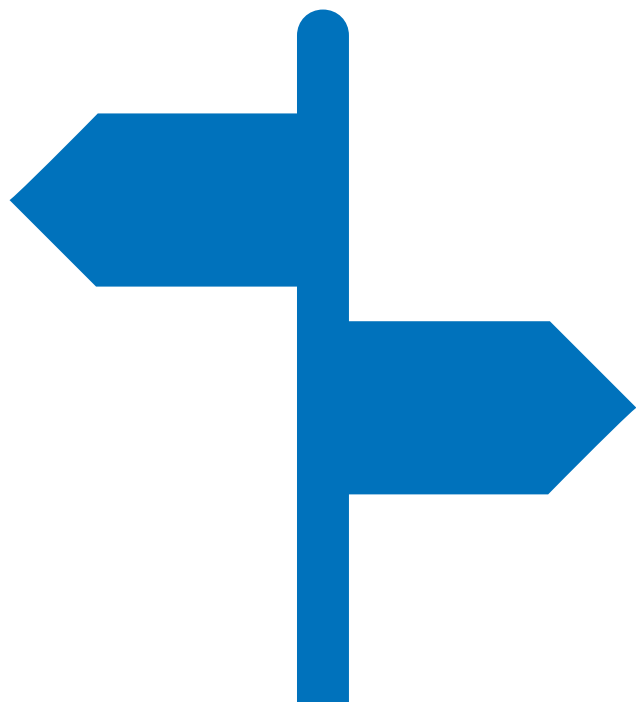
Lífeyrissjóðir tryggja að þú fáir öll þín réttindi greidd

Flestir greiða í fleiri en einn
lífeyrissjóð á ævinni

Réttindi glatast ekki þó þau skiptist
milli tveggja eða fleiri sjóða.

Það nægir að sækja um lífeyri hjá einum sjóði sem
þú hefur greitt til

Sá lífeyrissjóður framsendir umsóknina til annarra
sjóða þar sem réttur er til staðar

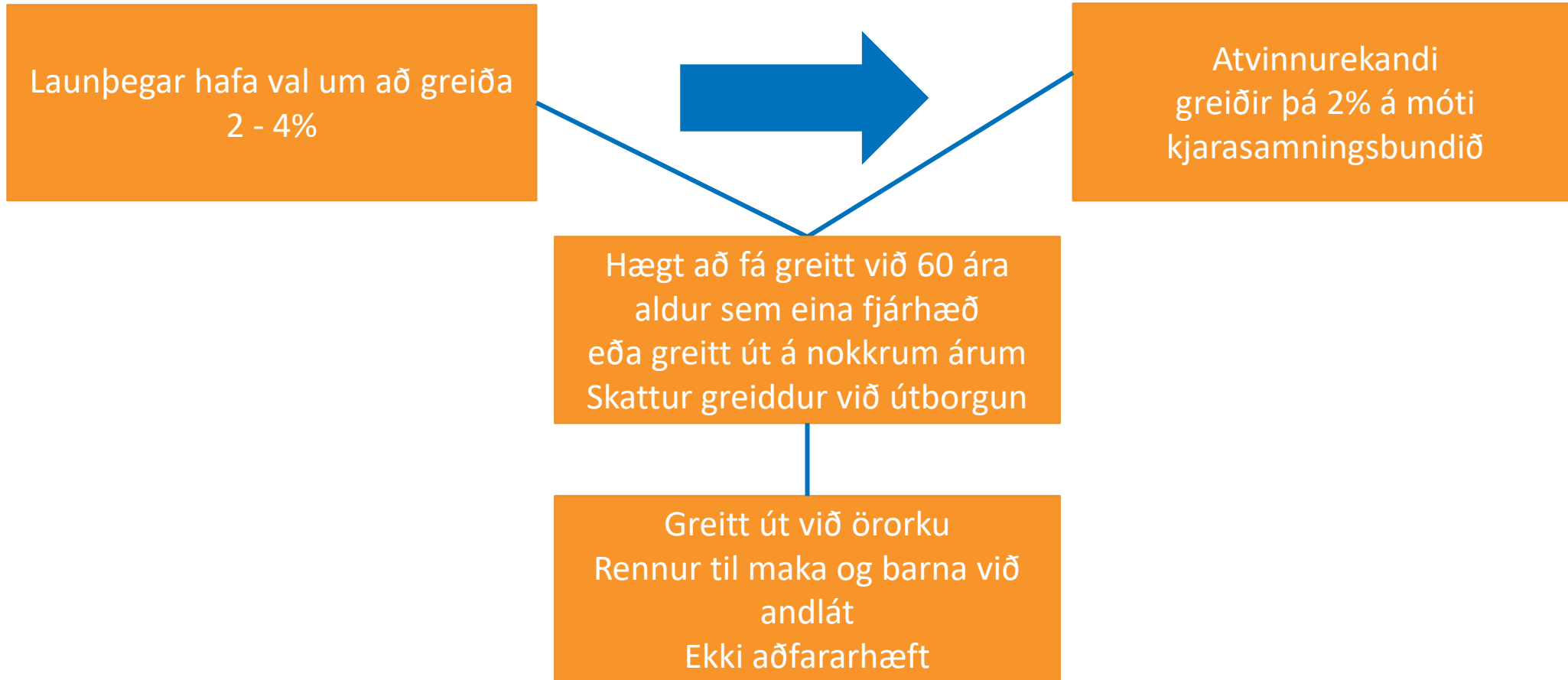

Val og sveigjanleiki

Viðbótarlífeyrissparnaður

-jafngildir 2% launahækkun

Skattaafsláttur við íbúðakaup og innborganir inn á fasteignalán

Kaup á fyrstu íbúð
kr. 500. þús. á ári
í allt að 10 ár

Til ráðstöfunar inn á
fasteignalán
gildir til júní 2023

Tilgreind séreign

Ef ekkert er valið fer iðgjaldið í samtryggingu

Myndar ekki rétt til ævilangs lífeyris né áfallalífeyris (örorka, maka)

Gefur kost á sveigjanleika við starfslok

Við andlát gengur innstæða til eftirlifandi maka og barna

Úttekt í fyrsta lagi við 62 ára aldur - laus 67 ára

Hægt er að fá greitt út við örorku eins og viðbótarlífeyrissparnað

Ekki hægt að ráðstafa inn á lán, fyrstu íbúð o.s.frv.

Skipting ellilífeyrisréttinda

Sjóðfélagi og maki/sambúðaraðili geta gert samkomulag um skiptingu ellilífeyris:

- Skipting áunninna réttinda
- Skipting framtíðarréttinda
- Skipting ellilífeyrisgreiðslna

Tekur aðeins til ellilífeyrisréttinda sem hafa áunnist í:

- Hjúskap
- Óvígðri sambúð
- Staðfestri samvist

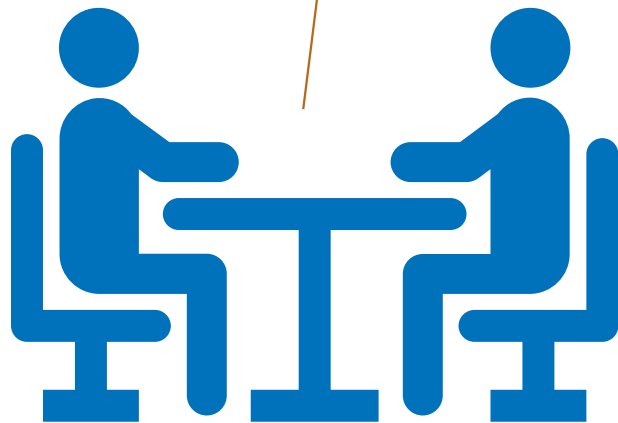
Gagnkvæm og jöfn skipting

- Allt að helmingur

Á að gera samning?

Fá leiðsögn hjá lífeyrissjóði
sem greitt er til!

Hvernig eru makalífeyrisréttindin?

Áhrif á greiðslur frá TR?

Á að skipta helming eða minna?

Ekki hugsað sem skilnaðarúrræði

Réttindum í fleiri en einu landi

- Margir starfa í fleiri en einu landi á starfsferlinum
- Þegar kemur að því að sækja um lífeyrisréttindi er það Tryggingastofnun eða systurstofnun í viðkomandi landi sem sér um að koma umsókn í farveg
- Upplýsingar um samninga milli landa má finna á vefnum tr.is

Fyrir starfslok

Íslenska lífeyriskerfið

- Almannatryggingar
- Lífeyrissjóðir
- Viðbótarlífeyrissparnaður

Eigin fjármál

- Skuldir
- Annar sparnaður
- Aðrar eignir

„Mjúku málin“

- Heilsan
- Vinir og fjölskylda
- Áhugamál
- Aukavinna

Ert þú með yfirsýn?

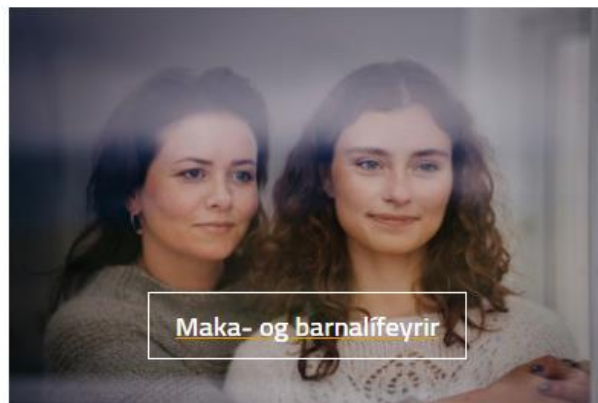
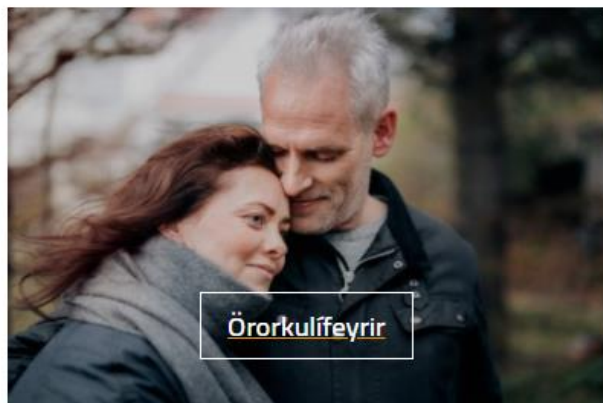
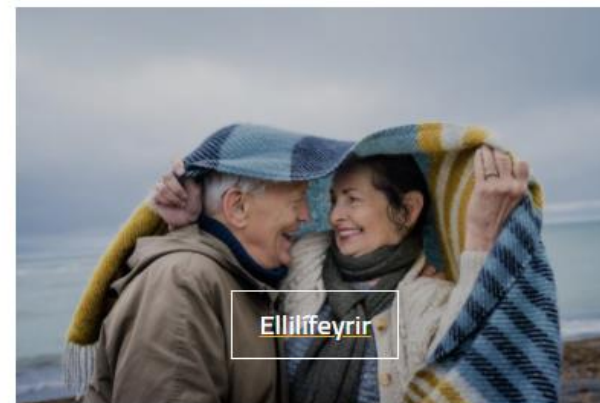

- Mín réttindi - Lífeyrisgáttin?
- Er val um lífeyrissjóð?
- Viðbótarlífeyrissparnaður?
- Er val um samtryggingu eða tilgreinda séreign?
- Er skipting ellilífeyrisréttinda eitthvað sem vert er athuga?
- Leiðsögn hjá lífeyrissjóði?

Lífeyrismál.is
UPPLÝSINGAVEFUR UM LÍFEYRISMÁL

Helstu málaflokkar

Upplýsingar á íslensku, ensku og pólsku